

Základní škola a Mateřská škola Praha 7

ŠKOLA V ZAHRADÁCH

“OD KOŘENŮ KE KORUNÁM“

*školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání*

Č.j. 375/17

Motto: Zaseje-li kdo do mladého těla ušlechtilou výchovu,
žije a roste v něm po celý život a nezmaří ji ani déšť ani sucho.
Hippiás

S platností od 1. září 2016

Zpracoval: Ing. et Bc. Marta Šturcová a kolektiv zaměstnanců MŠ

Obsah:

1	Identifikační údaje o MŠ	3
2	Charakteristika školy	4
3	Charakteristika vzdělávacího programu Škola v zahradách – „od kořenů ke korunám“	5
	3.1 Záměry našeho programu	5
	3.2 Metody	6
	3.3 Formy	6
4	Podmínky vzdělávání	7
	4.1 Věcné podmínky	7
	4.2 Životospráva	8
	4.3 Psychosociální podmínky	9
	4.4 Organizační podmínky	9
	4.5 Řízení MŠ	10
	4.6 Personální a pedagogické zajištění	10
	4.7 Spoluúčast rodičů a dalších institucí	11
	4.8 Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	12
	4.9 Podmínky vzdělávání dětí mimořádně nadaných	13
	4.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
5	Obsah vzdělávání	15
	5.1 IB “Podzimní procházka“	16
	5.2 IB “Zimní čarování“	18
	5.3 IB “Jarní probouzení“	21
	5.4 IB “Letní radovánky“	22
6	Evaluace	24

1 Identifikační údaje o MŠ

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Praha 7
Odloučené pracoviště:	Mateřská škola Praha 7
Identifikátor zařízení:	107 502 852
Adresa školy:	Tusarova 790/21, Praha 7, 170 00
Adresa odloučeného pracoviště:	Tusarova 515/27, Praha 7, 170 00
Právní forma:	příspěvková organizace
Zřizovatel školy:	Městská část Praha 7, Nábřeží Kpt. Jaroše 7/1000, 170 00, Praha 7
Ředitelka školy:	Mgr. Monika Nezbedová
Zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání:	Ing. et Bc. Marta Šturcová
Název ŠVP PV:	Škola v zahradách – “od kořenů ke korunám“
Webové stránky:	www. skolatusarova.cz
e-mail:	ms.tusarova@centrum.cz
telefon:	220 805 525, 734 305 159

2 Charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v Praze 7, ve spodní části Holešovic. Její historie sahá až do května 1889, kdy byla slavnostně otevřena společně s jeslemi. V době 2. světové války bylo na pozemku školní zahrady postaveno skladiště na letecké motory. Zahrada byla upravena roku 1954.

V září 1978 byla mateřská škola slavnostně otevřena po celkové rekonstrukci. Budova mateřské školy byla již od svého vzniku určena dětem, což dokladuje i název na ještě staré budově „Opatrovna – škola mateřská“.

Mateřská škola je samostatná budova, která je v blízkosti Základní školy Tusarova, se kterou tvoří samostatný právní subjekt. V letech 2007 – 2010 proběhla v mateřské škole celková rozsáhlá rekonstrukce (stravovací zařízení, vnitřní prostory budovy, vnější plášť a sklepní prostory). Mateřská škola je samostatná dvoupodlažní budova s 5 třídami. Budova mateřské školy je obklopena prostornými zahradami, v nichž dominují vzrostlé stromy a kolem dokola je lemuje živý plot, který zajišťuje soukromí dětí. Všechny vstupy na zahradu mají bezpečnostní zajištění, aby je děti nemohly snadno otevřít. V budoucnosti se škola bude usilovat o vytvoření kvalitnějšího zázemí na zahradě.

K výletům a zpestření naší činnosti využíváme také lesopark Letná, Stromovku a nedaleké hřiště Sedmikráska. Zvláště větší děti si oblíbily botanickou zahradu v Tróji.

3 Charakteristika vzdělávacího programu Škola v zahradách – “od kořenů ke korunám“

Předškolní vzdělávání je vnímáno jako důležitý prvopočátek celoživotního vzdělávání. Mateřská škola by měla dát dítěti dobré základy do života i do vzdělání. Je třeba vést děti svobodným a přirozeným způsobem, vychovávat je pro život svobodnější, ale také náročnější.

Program klade důraz na všechno, co je přirozené. Pro dítě je daleko důležitější, jak se v mateřské škole cítí, než jen to co umí a zná. Program zasahuje celou osobnost dítěte. Co dítě v předškolním věku prožije a co z podnětů okolního prostředí přijme, je trvalé. Základem výchovy a vzdělání je považováno zdravé sebepojetí a osobní spokojenost dítěte. Rozvíjíme osobnost dítěte s ohledem na jeho individualitu. A současně usilujeme, aby se děti naučily žít spolu navzájem, tolerantnosti, nezištné pomoci ostatním. Vytváříme a prohlubujeme citové vazby k blízké přírodě. Ekologickou výchovu chápeme jako získávání základních poznatků a vědomostí o vztazích a souvislostech životního prostředí. V neposlední řadě napomáháme udržovat lidové tradice a místní zvyky. Snažíme se dosáhnout spokojenosti dětí i rodičů.

Náš ŠVP PV je materiálem otevřeným. Přijímáme podněty nejen od dětí, rodičů i veřejnosti. Vzdělávání je založeno zejména na přímých zážitcích dítěte, na prožitkovém učení a na zajímavém a podnětném prostředí. Mateřská škola je otevřena dětem se speciálními potřebami. Usilujeme o dostatečně kvalifikovaný kolektiv.

3.1 Záměry našeho programu:

- Rozvíjet osobnost dítěte s ohledem na jeho individualitu.
- Prohlubovat citové vazby k blízké přírodě a pomáhat ji.
- Udržovat lidové tradice a zvyky.
- Podporovat rozvoj komunikativních dovedností dětí.
- Snažit se o maximální informovanost rodičů a o jejich aktivní spoluúčast.
- Doplnovat rodinnou výchovu a pomáhat dětem zajistit prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.
- Dávat odbornou péči (odborné vedení), aby čas dětí prožitý v mateřské škole byl pro ně radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem základů do života i vzdělávání.
- Poskytovat speciálně pedagogickou péči a pedagogickou diagnostiku.
- Rozvíjet a podporovat nadané děti a doplnit nabídku o další aktivity.

- Vytvářet vstřícné a podnětné prostředí, v němž se dítě bude cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně. Které mu zajistí možnost projevit se, bavit a zaměstnávat se přirozeným dětským způsobem.
- Sladit potřebu svobodného chování a potřebu řádu – stanovit si společně s dětmi jasná pravidla.
- Vhodnými metodami prožitkového a kooperativního učení, hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporovat dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcovat radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti.
- V dostatečné míře uplatňovat i situační učení založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti praktické ukázky životních souvislostí.
- Využívat přirozených dětských myšlenek a spontánních nápadů, poskytovat dětem dostatek prostoru pro improvizaci a vlastní plány.
- Dbát na vyváženost a provázanost spontánních a řízených činností.
- Vzdělávání uskutečňovat na základě integrovaných bloků, které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků by měl vycházet ze života dítěte, být pro něho smysluplný a užitečný.

3.2 Metody:

- Hra
- Prožitkové učení
- Situační učení
- Prosociální učení
- Kognitivní učení
- Činnostní učení
- Smyslové metody
- Dramatické metody
- Projektové učení

3.3 Formy (individuální, skupinové, frontální)

- Volná hra
- Pohybové aktivity
- Didakticky zacílené činnosti (včetně využívání interaktivní tabule)

- Společné oslavy, společné akce s rodiči
- Návštěva kulturních a historických památek (vycházky, výlety, výstavy...)
- Účast v soutěžích
- Návštěva ZŠ, ZUŠ, knihovny, Domu seniorů

4 Podmínky vzdělávání

4.1 Věcné podmínky

Mateřská škola je pětitřídní o kapacitě 125 dětí. Každá třída má samostatné zázemí, šatnu, umývárnu a toalety. Čtyři třídy se nachází v 1. podlaží budovy, kde je také přípravná jídelna, kabiny. Pátá třída je v přízemí a sousedí s malou tělocvičnou. V přízemí můžeme nalézt přípravnou jídelnu, kuchyň, knihovnu, kancelář a šatnu pro personál.

Dětský nábytek, hygienická zařízení i vybavení pro pobyt a odpočinek dětí odpovídají antropometrickým požadavkům a počtu dětí. Hračky a doplňky jsou umístěny ve třídách tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se snadno orientovaly v jejich uložení.

Vybavení hračkami, didaktickými pomůckami, výtvarným materiálem, náčiním a náradím pro tělesnou výchovu, dětskými hudebními nástroji je průběžně doplňováno podle finančních zdrojů a s ohledem na věkovou kategorii dětí.

1. žabičky – děti 2 roky

Třída i šatna se nachází v přízemí budovy, je nově vybavená barevným moderním nábytkem a hračkami pro 2 leté děti. Celou třídu vedou mladé učitelky a při práci jim pomáhá chůva.

Počet dětí na této třídě je velmi proměnlivý, nejdůležitější cílem pro naši drobotinu je zvládnutí adaptace, samoobslužné úkony při stolování a oblékání.

2. včeličky – 2 – 4 roky

Třída prošla rekonstrukcí šatních skříněk, je nově vymalovaná a byla zde položena nová podlahová krytina. Při práci učitelkám pomáhá chůva. Počet dětí ve třídě je maximální – 25. Hlavním úkolem pro děti je adaptace, samoobslužné úkony, rozvoj logopedické prevence a ostatní oblasti předškolního vzdělávání.

3. myšky 4-5 let

Třída využívá nové šatní skříňky. Počet dětí dosahuje 25 dětí. I nadále se rozvíjí všechny oblasti předškolního vzdělávání. Na třídě pracují zkušené paní učitelky.

4. ježci a 5. mravenci: 5 -6 let

Obě třídy jsou třídy předškolní, plně obsazené. Děti využívají zázemí světlých a prostorných tříd. Učitelky zařazují vzdělávací nabídku činnostně zaměřených a prakticky využitelných výstupů na té nejvyšší úrovni pro dosažení klíčových kompetencí. Obě třídy navštěvují ZŠ při projektu Klíček.

Mateřská škola disponuje učitelskou a dětskou knihovnou. Škola je vybavena 2 počítači s připojením k internetu, tiskárnou, 2 kopírkami, interaktivní tabulí, televizí a CD přehrávači.

Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě školy. Na chodbách a v šatnách jsou informační nástěnky pro rodiče.

Školní zahrady navazuje na budovu školy. Jsou vybaveny tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Její vybavení je velmi náročné co do údržby a dovybavování herními prvky. V budoucnosti se škola bude usilovat o vytvoření kvalitnějšího zázemí na zahradách.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

4.2 Životospráva

Všem dětem je poskytována plnohodnotná strava, která odpovídá současným výživovým nárokům a normám, včetně pitného režimu. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, děti mají dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nejsou do jídla nuceny, jsou motivovány alespoň k ochutnání pokrmu. Jídelníček je vyvěšen na nástěnce a zveřejněn na webových stránkách školy.

Pohybové aktivity jsou zařazovány v průběhu celého dne. Děti mají dostatek volného pohybu i v interiéru MŠ. Děti jsou každodenně venku. Náplň a délka je uzpůsobena počasí a kvalitě ovzduší. Dětem, které neusnou, je po krátkém odpočinku nabídnut vhodný klidový program.

Odpolední odpočinek je uzpůsoben individuální potřebě spánku dětí. Pravidelný denní rytmus a řád je flexibilní, aby umožňoval organizaci činnosti v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuálním situacím.

Pedagogové respektují zásady zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

4.3 Psychosociální podmínky

Mateřská škola poskytuje takové podmínky, aby se v ní děti i dospělí cítili dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Rodičům nově přijatých dětí nabízíme možnost adaptačního režimu. Nově přichozí dítě má možnost adaptovat se postupně na nové prostředí (adaptační program, na kterém spolupracují učitelky s rodiči).

Učitelky akceptují vývojová specifika předškolních dětí. Respektují jejich individuální potřeby dětí a zájmy. Nabízí dětem přiměřené činnosti tak, aby nedocházelo k přetěžování dětí či jejich nedostatečné stimulaci. Všichni zaměstnanci školy komunikují s dětmi nenásilnou formou a tím podporují vzájemnou důvěru a porozumění. Současně napomáhají vytvářet bezpečné a pohodové klima školy. Mezi učitelkou a dětmi vytváříme partnerský vztah a využíváme efektivní komunikaci.

Dostatečně děti oceňujeme, povzbuzujeme a pozitivně hodnotíme. Podáváme jim jasné a srozumitelné informace. Rozvíjíme u dětí empatii, vzájemný respekt, prosociální chování, slušnost a nezištnou pomoc. Podporujeme vznik dětských přátelství. Upřednostňujeme prosociální hry, nezařazujeme nezdravé soutěžení. Vedeme děti k samostatnosti a zdravému sebevědomí.

Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný denní režim. Ve třídách se na začátku školního roku vytváří **pravidla třídy** a děti jsou vedeny k jejich respektování.

4.4 Organizační podmínky

Vzdělávání v mateřské škole se účastní 125 dětí. Děti jsou rozděleny do 5 tříd podle věku.

Provoz mateřské školy je od 6:30 – 17:00 hod.

Denní řád je koncipován tak, aby umožňoval reagovat na individuální potřeby dětí a na aktuální možnosti či jakékoli případné změny.

Organizace dne v MŠ:

6:30 – 7.15	scházení dětí
7:00 – 9:30	hry, ranní cvičení, dopolední svačina, vzdělávací programy
9:30 – 11.30	příprava na pobyt venku, pobyt venku
11:45 – 15:00	oběd, četba či poslech, odpočinek (popř. klidová činnost), odpolední svačinka
15:00 – 17:00	odpolední program

Děti mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru. Denní program má vyvážený poměr času aktivit a klidu. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování a aby pracovaly svým tempem. Činnosti jsou prováděny formou individuální, skupinovou i frontální. Aktivity řízené a spontánní jsou vyvážené s ohledem na dostatek pohybu. Veškeré konání je organizováno takovým způsobem, aby v něm bylo možno následně pokračovat, děti jsou vedeny k vlastní iniciativě a tvořivosti.

Učitelky se plně věnují dětem a pružně reagují na jejich přání, nápad či zájem.

Stanovené počty dětí na třídách nejsou překračovány, spojování tříd je omezeno.

Děti mohou rozvíjet svoje nadání v různých kroužcích, které si volí dle svého zájmu, tyto nadstandardní aktivity jsou zajišťovány agenturou. Jsou realizovány mimo provoz MŠ jako služba rodičům a dětem a nejsou součástí ŠVP PV. Mateřská škola během školního roku pořádá řadu aktivit, které jsou určeny pro širokou veřejnost nebo pro rodiče dětí (Den otevřených dveří, podzimní a jarní oslavy, Dílničky pro rodiče a jejich dětičky, Rozloučení s předškoláky, Akademie, besídky pro rodiče, společné akce se ZŠ...).

4.5 Řízení mateřské školy

Mateřská škola je součástí právního subjektu – Základní škola a Mateřská škola Praha 7.

V čele organizace stojí ředitelka školy Mgr. Monika Nezbedová, mateřskou školu zastupuje Ing. et Bc. Marta Šturcová.

Ředitelka školy spolupracuje se všemi zaměstnanci, respektuje jejich názory a přihlíží k nim při řízení MŠ. Zástupkyně pro předškolní vzdělávání na základě týmové spolupráce

zapojuje celý kolektiv do řízení MŠ, motivuje a podporuje pedagogické pracovníky v nových rozhodnutích. Vyhodnocuje práci provozních a pedagogických pracovníků a podporuje jejich spolupráci.

Při vedení zaměstnanců vytváří vedoucí pracovníci v čele s ředitelkou školy ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, ponechávají zaměstnancům dostatek pravomocí a respektují jejich názor. Podporují a motivují spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

4.6 Personální zajištění a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují pedagogickou způsobilost. Kvalita pedagogické práce je na profesionální úrovni. Všechny pedagogické pracovnice si průběžně prohlubují svoje poznatky v oblasti pedagogiky a psychologie formou seminářů dle nabídek vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT či samostudiem. Pedagogický sbor pracuje jako tým, ke spolupráci zve i rodičovskou veřejnost.

Provozní zaměstnanci se podílejí na bezproblémovém chodu mateřské školy a účastní se společných akcí plánovaných v průběhu školního roku. Svoji odbornost si rozšiřují účastí na odborných seminářích.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, využívá zpětnou vazbu.

Zaměstnanci MŠ pracují jako tým, společně plánují dlouhodobé cíle MŠ, podílejí se na přípravě ŠVP PV, projektů či jiných akcí školy. Specializované služby jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

4.7 Spolupráce rodičů a dalších institucí

Rodiče jsou důležitými partnery naší mateřské školy. Cíleně rozvíjíme dobrou neformální spolupráci, která předpokládá vzájemný respekt, důvěru a otevřenost. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se na různých programech školy a zejména být erudovaně informováni o svém dítěti a o všem, co se v mateřské škole děje. Učitelky informují o pokrocích a rozvoji jejich dítěte, domlouvají se s rodiči o společném postupu při výchově a vzdělávání. Upozorňují na logopedické, zdravotní či výchovné

problémy a doporučují setkání s odborníky. Učitelky respektují výchovné zaměření rodiny a chrání její soukromí. Na druhou stranu očekávají i vstřícné chování rodičů.

Mateřská škola spolupracuje úzce nejen s rodiči dětí, ale i s dalšími institucemi a organizacemi v místě svého působení (ZŠ Tusarova, PPP, knihovna, zdravotníci, Policie ČR, MPHMP, ZUŠ, Dům seniorů...). Úzká spolupráce je také se zřizovatelem MŠ. V roce 2016 začala velmi milá spolupráce s paní Janou Kozmovou (dárce finančního daru).

4.7 Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

ŠVP v souladu s RVP PV vychází z respektování individuálních potřeb a možností každého dítěte. RVP PV se stává výchozím bodem pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou vzdělávány jak v běžné mateřské škole, tak v mateřské škole zřízené podle §16 odst. 9 školského zákona.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je takové dítě, které k naplnění svých možností nebo naplňování práv potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (§16odst.1 školského zákona). Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v §16 školského zákona a realizuje je mateřská škola.

Podpůrná opatření se dělí do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně realizuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze na základě doporučení ŠPZ (§16, odst. 2 školského zákona). Jsou projednána školou, ŠPZ a zákonným zástupcem a pravidla pro jejich použití stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami postupuje mateřská škola tak, aby k celkovému rozvoji osobnosti dítěte využívala optimálních podmínek, byl využit maximální potenciál samostatnosti. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními zohledňuje mateřská škola fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými

opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více než je to u dítěte, které není ve svých možnostech omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí a zároveň navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami budeme po konzultaci s rodiči, poradenským zařízením, popř. dalšími odbornými pracovišti vycházet z jejich přirozených vývojových potřeb, plně je respektovat a přizpůsobovat podmínky prostředí, materiální vybavení, životosprávy, organizace vzdělávání, pedagogického a personálního zajištění.

Ve všech případech budou pedagogové postupovat individuálně dle konkrétního znevýhodnění, uplatňovat vysoce profesionální přístup a úzce spolupracovat s rodiči i se speciálními poradenskými a odbornými zařízeními.

Pedagog u těchto dětí na základě konzultace s rodiči a poradenským zařízením vytvoří podle stupně podpůrných opatření plán pedagogické podpory (PLPP) nebo individuální vzdělávací plán (IVP), které budou vycházet z konkrétního znevýhodnění dítěte a plně respektovat jeho individuální potřeby tak, aby docházelo k maximálnímu rozvoji dítěte ve všech oblastech vývoje. PLPP vytvářejí a po dobu tří měsíců vyhodnocují pedagogičtí pracovníci. Pokud se do té doby nepodaří ovlivnit průběh vzdělávání dítěte, je zákonnému zástupci doporučeno, aby navštívil školské poradenské zařízení. IVP, který je sám podpůrným opatřením, je nezbytný v případě podpůrných opatření od druhého stupně.

Veškerý personál mateřské školy je připraven vytvářet optimální podmínky nezbytné pro celkový rozvoj osobnosti dítěte. Současně bude respektovat jeho individuální potřeby při maximálním využití vhodných (potřebám dítěte odpovídajících) metod a při uplatňování vysoce profesionálního přístupu.

4.9 Podmínky vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co nejširšímu uplatnění a rozvoji potenciálu každého dítěte a s přihlédnutím na jeho aktuální možnosti a schopnosti. Ačkoliv v předškolním věku probíhá vývoj dítěte nerovnoměrně a mnohdy v některé z oblastí vývoje skokově, pracujeme s dětmi takovým způsobem, aby byl optimálně stimulován jejich rozvoj včetně rozličných druhů nadání, která by bylo možné v pozdějším období rozvíjet. **Nabídka**

vzdělávacích činností je upravena a doplněna o další aktivity a činnosti dle zájmu dítěte. Tomu jsou přizpůsobeny i podmínky ve všech oblastech vzdělávání vždy s ohledem na aktuální zájem a stav dítěte.

Mateřská škola zajistí realizaci podpůrných opatření pro podporu nadání dle individuálních potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory (příloha č. 1 k vyhl. Č. 27/2016 Sb.) tak, aby bylo možno dále rozvíjet jejich mimořádné schopnosti, nadání či talent.

4.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola zajišťuje předškolní vzdělávání pro děti od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let. Rámcové cíle a záměry vzdělávání obsažené v RVP PV jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je ale nezbytné uvědomovat si specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, je silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností. V motorice je méně obratné, má málo zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých a vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor. Přijímá vymezené hranice a nové role. Učitelka ve třídě zaujímá velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit kromě podmínek vymezených v podkapitole 4.1 – 4.6 ještě další podmínky, které reagují na specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí (potřebují stálý pravidelný režim, dostatek emoční podpory,

zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla).

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 až 3 let je třeba ve škole přijmout opatření týkajících se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných (materiálních) a personálních podmínek, životosprávy včetně stolování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání a spolupráce.

Příprava podmínek pro vzdělávání je plně v kompetenci ředitelky školy.

5 Obsah vzdělávání

Náš školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (ŠVP PV) nese název
ŠKOLA V ZAHRADÁCH – “OD KOŘENŮ KE KORUNÁM“.

Vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV)

- z našich záměrů,
- z přírodních změn v souvislosti se střídáním ročních období,
- z lidových tradic a zvyků,
- z možností a podmínek naší MŠ,
- z potřeb a zájmů dětí i jejich rodičů.

Ke zvolení názvu našeho ŠVP PV nás vedla poloha budovy naší mateřské školy, která je umístěna mezi zahradami a vzrostlými stromy. Usilujeme o to, aby se náš ŠVP PV stal dětem průvodcem při poznávání života kolem sebe, aby se naučily svět milovat a postupně si uvědomovaly jedinečnost tohoto místa pro život. Vedeme děti k poznání a pochopení živé a neživé přírody, vztahů mezi jednotlivými organismy. Působení člověka na přírodu.

Obsah vzdělávání je **uspořádán do 4 integrovaných bloků**, které jsou východiskem v jednotlivých třídách při tvorbě třídního vzdělávacího programu (TVP). Integrované bloky jsou rozpracovány v TVP na tématické celky tak, aby respektovaly specifika jednotlivých tříd (věkové složení, poznatky a zkušenosti dětí, genderové složení, samotnou individualitu dětí jejich nadání). Přičemž platí, že **IB jsou společné a závazné pro všechny třídy** v mateřské škole.

Program prevence sociálně patologických jevů pro předškolní vzdělávání probíhá během celého školního roku vedením dětí ke zdravému životnímu stylu (pitný režim, vyvážená a pestrá strava, dostatek prostoru pro pohyb i ve třídách, pobyt venku, ozdravný pobyt na horách). Pedagogové předcházejí sociálně patologickým jevům využíváním sociálního učení při výchovných situacích. Ze záměrného ohrožení, zastrašování či ublížení druhému jsou (po vzájemné diskusi o nežádoucím či nevhodném chování) vyvozeny důsledky, možná náprava a preventivní opatření (informace rodičům, prosociální hry, využívání komunitního kruhu, práce s pohádkami a příběhy...). Učitelky rozvíjí u dětí empatii, vzájemný respekt, prosociální chování, slušnost a nezištnou pomoc druhému. Ve třídě jsou vytvářena smysluplná a jasná pravidla chování. Pedagogové vedou děti k jejich respektování a jsou pro děti příkladem.

5.1 Integrovaný blok “Podzimní procházka“

Charakteristika IB:

IB začíná adaptačním obdobím, kdy se děti vrací po prázdninách do mateřské školy. Některé přichází do nového prostředí úplně poprvé. Budeme se vzájemně poznávat, navazovat nové kontakty, sdělovat si zážitky z prázdnin. Budeme se učit novým dovednostem a seznamovat se s prostředím celé mateřské školy a s dospělými, kteří zde pracují. Nabídneme dětem zajímavé individuální, skupinové i kolektivní hry, činnosti a rituály, které mohou ulehčit postupnou adaptaci nových dětí a zároveň přispějí k opětovné adaptaci ostatních.

Období podzimu přináší velké množství námětů k činnostem inspirovaných přírodou. Budeme pozorovat barvy podzimní přírody, změny počasí, odlet stěhovavých ptáků, práci na polích a zahradách. Na sklonku podzimu uspořádáme slavnost podzimu.

Časový plán: září – listopad

Vzdělávací cíle:

- Rozvoj přiměřených praktických dovedností (hygienické návyky, sebeobsluha, stolování, úklid hraček)
- Rozvoj přiměřené pohybové aktivity a fyzické zdatnosti
- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- Rozvoj tvořivosti

- Rozvoj kooperativních dovedností
- Rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě a relativní citové samostatnosti
- Poznávání pravidel společenského soužití a spoluvytváření pravidel třídy
- Seznamování s prostředím mateřské školy
- Osvojení si základních poznatků o širším přírodním prostředí, ve kterém dítě žije

Očekávané výstupy:

- Uplatňuje základní hygienické návyky
- Poznává své osobní věci
- Je samostatné v sebeobsluze, stolování (dokáže požádat o pomoc)
- Uklízí hračky a jiné pomůcky, udržuje okolo sebe pořádek
- Zná svou značku a jména dětí ve třídě
- Zvládá základní pohybové dovednosti, dokáže se pohybovat v přírodním prostředí a překonávat přírodní překážky
- Dokáže komunikovat s učitelkou a dětmi ve třídě
- Vnímá, naslouchá a rozumí slyšenému
- Vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- Dokáže reprodukovat říkanky, písničky, pohádky
- Sděluje své zážitky, pocity, vyjadřuje potřeby a své myšlenky
- Dokáže se odloučit od rodičů
- Dokáže vyjádřit svou spokojenost nebo nespokojenost
- Vnímá sebe sama jako přijímaného a potřebného člena skupiny
- Respektuje individuální potřeby ostatních dětí
- Dodržuje dohodnutá pravidla
- Orientuje se v prostředí mateřské školy, zná zaměstnance MŠ
- Manipuluje, experimentuje a tvoří s přírodninami
- Vyjadřuje své pocity, prožitky a poznatky pohybově, výtvarně, dramaticky, slovně
- Spolupracuje s ostatními
- Aktivně se začleňuje do třídy, domlouvá se s ostatními, respektuje společná pravidla
- Pojmenuje charakteristické znaky podzimu a většinu toho, čím je obklopeno
- Všimá si změn v přírodě
- Rozlišuje aktivity, které přírodě prospívají a které ji poškozují

- Aktivně pečuje o okolní přírodní prostředí (pomoc při úklidu zahrady, hrabání listí, sběr kaštanů pro lesní zvěř)
- Obléká se podle počasí

Vzdělávací nabídka:

- sebeobslužné činnosti (hygiena, používání WC, samostatná příprava svačiny a úklid po svačině, úklid hraček, oblékání)
- opakování pohybových her, hudebně pohybových her, písni a dalších dětem
- pohybové chvílky, rozcvičky, překonávání přírodních překážek
- manipulace s konkrétními podzimními plody, zeleninou a přírodninami
- přirozená komunikace, diskusní kruh, komunitní kruh
- rozhovory, diskuse, poslech vyprávění, příběhů, pohádek
- recitace, hádanky, říkadla, říkanky s pohybem, práce s obrázky
- výtvarné, pracovní a hudební aktivity
- práce ve dvojicích, skupinách
- společná výzdoba MŠ dětskými pracemi, přírodninami
- hry na školní zahradě
- procházky do blízkého okolí MŠ
- aktivity k upevňování a rozvíjení pravidel třídy
- hry (námětové, ve skupině, ve dvojicích) s různými druhy hraček
- třídní rituály
- prosociální a interaktivní hry
- pozorování podzimních prací na polích a zahradách, pozorování zvířat a ptáků, pozorování počasí a změn v přírodě
- úklid školní zahrady dle možností dětí

5.2 Integrovaný blok “Zimní čarování“

Charakteristika IB:

Jak už sám název napovídá, hlavním námětem tohoto bloku je přicházející zima. Budeme se učit vnímat rozmanitý řád přírody a charakterizovat typické znaky zimy, vyzkoušíme si své poznatky vyjadřovat tvořivě, pohybově i dramaticky. Tento blok je zaměřen na seznámení s lidovými tradicemi a společné prožívání předvánočního i vánočního období. Nastoluje atmosféru těšení a společně prožité radosti s našimi nejbližšími. Již tradicí se stalo zdobení

vánoční stromu, kulturní vystoupení pro naše nejbližší a vánoční tvořivá dílna pro děti a rodiče.

Spousta sněhu děti láká k prožití zimních radovánek. Sáňkování, stavba sněhuláka a koulování se s kamarády. Bez dodržování společných pravidel a bez ohleduplnosti k druhému to ale nepůjde. Nabídneme dětem poznatky týkající se lidského těla, zdraví a jeho ochrany i zdravého životního stylu.

Časový plán: prosinec – únor

Vzdělávací cíle:

- Uvědomění si vlastního těla
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) dovedností a kultivovaného projevu.
- Osvojení si některých poznatků, které předcházejí čtení i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, pohybové, hudební, dramatické)
- Rozvoj fantazie při výrobě vánočního přáníčka
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem)
- Rozvoj schopností a dovedností umožňujících vyjádřit pocity, získané dojmy a prožitky
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- Posilovat kladné city k rodině
- Seznamování se světem lidí a kulturních tradic a osvojovat si základní poznatky o prostředí, ve kterém žijí
- Rozvoj společenského i estetického vkusu
- Vytváření povědomí o přírodním prostředí, jeho rozmanitosti a neustálých proměnách

Očekávané výstupy:

- Zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Koordinuje polohy a pohyby těla, sladí pohyb s rytmem a hudbou
- Procvičuje techniku stříhání, skládání, mačkání, trhání a rolování papíru

- Vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity a úsudky ve vhodně zformovaných větách, rozšiřovat slovní zásobu používáním přídavných jmen
- Porozumí slyšenému - zachytí hlavní myšlenku příběhu, sleduje děj, převypráví
- Naučí se z paměti krátké texty - reprodukuje říkanky, písničky a zvládá jednoduchou dramatickou úlohu
- Vyjadřuje svou představivost a fantazii ve tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim (podílí se o svá přání)
- Dokáže si uvědomit příjemné i nepříjemné citové prožitky, rozlišuje citové projevy v rodinném prostředí i prostředí mimo domov
- Dokáže vlastním způsobem projevovat, co cítí, ovládá své chování i afektivní projevy
- Zachycuje a vyjadřuje své prožitky - slovně, výtvarně, pohybově, formou dramatické improvizace
- Těší se z hezkých a příjemných zážitků
- Posiluje vstřícné chování ve vztahu k druhému - umí obdarovat, podělit se
- Dodržuje stanovená pravidla při zimních sportech
- Vnímá kulturní a umělecké podněty, podílí se na vánoční výzdobě třídy
- Má povědomí o širším kulturním a společenském prostředí, pozorně poslouchá nebo sleduje literární, dramatické nebo hudební představení a hodnotí své zážitky
- Má povědomí o přírodním prostředí
- Vnímá, že svět je rozmanitý a má svůj řád

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení)
- manipulační činnosti a jednoduché pracovní úkony s předměty, nástroji, náčiním, materiály, pomůckami; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace – vyprávění zážitků
- přednes, recitace, zpěv
- spontánní hra, volná hra s materiály a předměty
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- společná, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhého
- aktivity přibližující dětem kulturní tradice a umožňující jim poznat rozmanitost

5.3 Integrovaný blok „Jarní probouzení“

Charakteristika IB

S příchodem jara pozorujeme probouzející se přírodu. Poznáváme první jarní kytičky, zvířátka (na farmě, na louce a u rybníka, popř. v lese). Užijeme si prvních jarních paprsků sluníčka. Především sama příroda přichystá řadu pozorování a činností, které s ní souvisí. Bude motivem pro rozmanité výtvarné techniky, pro práci s různými druhy materiálů, barvou i přírodninami. Učíme se vnímat krásu přírody, rozvíjet estetické cítění, vnímání a prožívání. Připomeneme si tradice a zvyky velikonočních svátků. Příprava na Velikonoce vyvrcholí velikonoční dílničkou ve spolupráci s rodiči.

Začátek května tradičně patří svátku maminek. Tímto tématem se nám otevře mnohé v oblasti rodinných vztahů a vše co s nimi souvisí (rodiče a jejich funkce v rodině, jejich profese, sourozenci, prarodiče, poznávání vlastní identity, vzájemné vztahy a tolerance)

Časový plán: březen - květen

Vzdělávací cíle:

- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- Vytváření zdravých životních návyků
- Osvojení si poznatků o lidském těle, uvědomění si vlastního těla
- Seznamování dětí s ochranou svého zdraví
- Rozvoj řečových schopností a dovedností
- Posilování a rozvoj zvědavosti, podporovat a rozvíjet zájem o učení (upevňovat časovou orientaci, znát jméno, adresu, věk...)
- Rozvoj pozitivních citů k sobě, posilování prosociálního chování k ostatním lidem
- Seznámení s tradicí masopustu
- Rozvoj estetického vkusu

Očekávané výstupy:

- Zvládá zdravotně zaměřená cvičení – vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, relaxační, dechová
- Hraje psychomotorické a hudebně pohybové hry
- Udržuje pořádek, zvládá jednoduché úklidové práce, stará se o osobní hygienu, umí stolovat a postarat se o své osobní věci

- Slovně se samostatně projevuje na určité téma
- Soustředěně se koncentruje na prohlídku dětských knih a časopisů
- Spontánně si hraje a experimentuje s materiály a předměty
- Aktivně se prosociálně chová (tolerance, respekt, přizpůsobení, pomoc kamarádovi)
- Každodenně se setkává s pozitivními vzory vztahů a chování Těší se z hezkých a příjemných zážitků,
- setkává se s dramatickou improvizací

Vzdělávací nabídka:

- pohybové chvílky, rozcvičky se zaměřením na správné držení těla
- skupinové psychomotorické a hudebněpohybové hry
- třídní rituály
- sebeobslužné činnosti – hygiena, příprava na jídlo a úklid po jídle, oblékání
- aktivity s prosociálními prvky, pomoc mladšímu nebo slabšímu, respekt k druhému
- rozhovory, diskuse, poslech vyprávění, příběhů, pohádek, dětské poezie, dramatická improvizace
- práce s dětským časopisem a dětskou knihou
- práce s přírodninami
- písničky a básničky o jaru, rodině
- komunitní a diskusní kruh
- výtvarné, pracovní a hudební aktivity
- experiment – sázení osení
- velikonoční výzdoba MŠ

5.4 Integrovaný blok „Letní radovánky“

Charakteristika IB

Příroda, počasí, slunce, bouřka, rostliny a jejich plody, zvířata se stanou předmětem různých pohybových, výtvarných, pracovních či hudebních činností.

Pro tento integrovaný blok bude maximálně využita příroda v okolí mateřské školy a zahrada školy. Řada činností se bude odehrávat venku, zahrada nabídne činnosti spojené s pohybem a experimentováním. Poslech zvuků v přírodě, hry na badatele a ochranáře, vnímání změn

počasí, přinese celkový environmentální rozvoj dítěte. Bude potřeba respektovat jeden druhého a současně se učit jeden druhému pomoci a uvědomit si jeho potřebu spolupráce.

Na začátku června probíhá společná oslava Mezinárodního dne dětí spolu s kamarády ze Základní školy Tusarova a v neposlední řadě celodenní výlet autobusem. Rozloučíme se s předškoláky a potom huráááá na prázdniny.

Časový plán: květen - červen

Vzdělávací cíle:

- Osvojení si praktických dovedností
- Vytváření pozitivního vztahu k učení
- Posilování radosti z objevování
- Získávání citové samostatnosti, sebedůvěry a osobní spokojenosti
- Posilování prosociálního chování k ostatním lidem
- Vytvářet povědomí o morálních hodnotách
- Rozvoj úcty k životu ve všech formách

Očekávané výstupy:

- Zvládá sebeobsluhu (hygiena, stolování, oblékání, úklid)
- Procvičuje paměť, postřeh, vnímání, koncentruje pozornost
- Aktivně provozuje činnosti přinášející radost a uspokojení
- Provozuje hry na téma rodiny, přátelství s prosociálními prvky (vzájemný respekt)
- Rozhoduje o svých činnostech
- Prožívá radost ze zvládnutého a poznaného
- Chápe, že každý člověk je důležitý, každý je jiný
- Aktivity podporující kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úctu ke stáří
- Provozuje ekologicky motivované aktivity
- Pozoruje životní podmínky, poznává ekosystémy (rybník, les, louka)
- Vytváří si základní povědomí o přírodním, kulturním a technickém prostředí

Vzdělávací nabídka:

- sebeobslužné činnosti – hygiena, příprava na jídlo a úklid po jídle, oblékání
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení)

- manipulační činnosti a jednoduché pracovní úkony s předměty, nástroji, náčiním, materiály, pomůckami; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- námětové a konstruktivní hry, prosociální a interaktivní hry
- relaxace
- pozorování okolního světa
- vycházky do okolí MŠ, sběr přírodnin
- pozorování rostlin, zvířat
- tématické říkanky a rozpočítávka, hádanky, práce s demonstračními obrázky
- aktivity k upevňování a rozvíjení třídních pravidel
- hudební a výtvarné aktivity
- příprava na společné oslavy MDD
- úklidové práce

6 Evaluace

Evaluační a kontrolní činnosti by měly přinášet důležité informace o fungování ŠVP a kvalitě vzdělávací práce, ale také podněty pro další rozvoj naší školy. Smyslem evaluace je posunout naši práci směrem ke zvýšené kvalitě, odstraňovat nežádoucí návyky a neefektivní způsoby práce.

Při každém evaluačním procesu si ujasňujeme odpovědi na otázky:

CO budeme evaluovat

KDO se bude na evaluaci podílet

JAK jakým způsobem a metodami budeme evaluovat, s jakým výstupem, co se stane kritériem evaluace

KDY budeme evaluovat, v jakých časových intervalech

CO	KDO	JAK	KDY
Záznamy o dětech	učitelky	diagnostika	listopad, květen
Sebehodnocení učitelky	učitelky	sebehodnocení pedagogické práce	při hospitacích
Evaluace na úrovni třídy	učitelky	pokroky třídy jako celku	porady
Evaluace s dětmi	děti	verbálně, kresebně...	průběžně
Evaluace IB, TVP	učitelky	kritéria	pololetně
Evaluace na úrovni ŠVP PV	zástupkyně	materiální, organizační, pedagogické, psychosociální, hygienické podmínky	Průběžně - namátková k. - hospitace - osob. rozhovor